

Asukaspaneeli

Keski-Suomen hva
2024

Projektityöntekijänä Sini Lehtonen

22 kunnan hyvinvointialue

Tavoitteet asukaspaneelille

- Tuki strategian toimeenpanolle, keskiössä ihmislähtöiset palvelut
- Tuki päätöksentekoon
- Monipuoliset osallisuusmahdollisuudet
- Huomioidaan myös hva:n henkilöstö

Mittarit

- Poliksen väitteiden pohjalta tunnistetut keskeiset kysymykset, teemat tai asiat, jotka jakavat toimeenpanosuunnitelmassa mielipiteitä
- Vaikutukset prosessiin (osallisuuden prosessin vakiinnuttaminen)
- Uudenlaisten kohderyhmien tavoittaminen osallisuustoimenpiteiden piiriin
- Pysyvään asukaspaneelin saadut asukkaat

Aihepiirin valinta

- Asukaspaneelin aihepiirin valintaprosessi tapahtui kolmesta näkökulmasta:
  - hyvinvointialueen organisaation toiminnan kannalta ajankohtaiset ilmiöt, joista kaivataan monipuolisesti niin määrällistä kuin laadullista tietoa
  - Hyvinvointialueen päättäjän näkökulma: mikä aihe koetaan relevantiksi ja minkä suhteen kaivataan asukkaiden kannanottoja
  - Asukasnäkökulma: mitkä ovat ne teemat ja aiheet, joista oma näkemys halutaan tuoda päätöksenteon tueksi.

- Palveluverkkotyö nousi keskiöön kaikista kolmesta näkökulmasta
- Palveluverkko nousi esille myös Polis-kyselystä, joten sekin tuki aihepiirin valintaa

Minusta on ymmärrettävää, että palvelutarpeen kasvun vuoksi myös hyvinvointialueen palveluverkkoon tarvitaan muutoksia.

Valmistelut

10 000 keskisuomalaisen
otanta
190 palautunutta vastausta

Asukaspaneelin kokoonpano

35 panelistia kiintiöitiin,
31 osallistui työskentelyyn

Kokoontumiset maaliskuussa
2024 x3 ja arviointilaisuus
elokuussa 2024

”Kuinka turvaamme kustannustehokkaat, yhdenvertaiset ja
ihmislähtöiset palvelut kaikille keskisuomalaisille nyt ja
tulevaisuudessa?”

Onnistumiset ja nostot

- Vastaajista 2/3 koki että paneeli lisäsi luottamusta hyvinvointialuetta kohtaan, mutta ei yhteiskunnallista päätöksentekoa kohtaan (alle 50%) (maaliskuu 2024)
- Vain hieman yli 50% uskoi, että julkilausumalla on vaikutusta (maaliskuu 2024)
- Arviointitilaisuudessa (elokuu 2024) luottamus hyvinvointialueen hallintoon oli edelleen vahvistunut (70%) ja kiinnostus yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen oli myös vahvistunut (79 % vastaajista)
- 55 % arvioi myös, että asukaspaneelin julkilausumalla pystyttiin minimoimaan kielteisiä vaikutuksia
- Näiden kokemusten ja panelistien vastausten perusteella, menetelmä sopii isojen ja vaikeiden aiheiden käsittelyyn. Kunnan perehdytys ja riittävä aika avaimia onnistumiseen.
  - Nyt käynnissä strategian väliarviointi
- Paneelissa mahdollistuu moniäänisyys ja konsensus yksittäisen huutelun sijaan- saadaan rakentavaa ymmärrystä vaikeista ja mielipiteitä jakavistakin aiheista. Esim. aluerajat hämärtyy, ollaan yhteisen aiheen äärellä.
- Jatkossa kiinnitettävä huomioita näennäisyyden kokemukseen. 21% panelisteista oli osittain samaa mieltä väittämän " Aasukaspaneeli osallistamisen ja päätöksentekoon vaikuttamisen tapana tuntui näennäisosallistamiselta." -kanssa. Toisaalta 56% oli eri mieltä väittämän kanssa ja 21% ei ollut samaa eikä eri mieltä.

Mittarit / toteuma

- Poliksen väitteiden pohjalta tunnistetut keskeiset kysymykset, teemat tai asiat, jotka jakavat toimeenpanosuunnitelmassa mielipiteitä
  - **Otettiin osaksi asukaspaneelin suunnitteluprosessia**
- Vaikutukset prosessiin (osallisuuden prosessin vakiinnuttaminen)
  - **Prosessi jatkuu ja kehittyy, uusia kokeiluja tehdään**
- Uudenlaisten kohderyhmien tavoittaminen osallisuustoimenpiteiden piiriin
  - **Ikäjakaumassa onnistumisia, mutta ei esim. vieraskielisiä**
- Pysyvään asukaspaneelin saadut asukkaat
  - **Asukaspaneelistä ei muodostunut pysyvä, etänä kokeillaan**

Viestintä

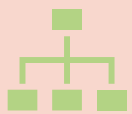

- Keski-suomalainen uutisoi otsikolla: **Kohta ryhtisee Keski-Suomessa**
<https://www.ksml.fi/paikalliset/6560225>
- Myös Yle uutisoi palveluverkkotyöstä: **Hyvinvointialue sai palautevyöryn suunnitelmistaan – rankin ehdotus Keski-Suomen soteasemien karsimisesta haudataan** <https://yle.fi/a/74-20084479>
- Palaute kuultiin ja rajuimmasta vaihtoehdosta luovuttiin
- Laajat osallistamisen tavat toivat varmuutta päätöksentekoon, sama viesti tuli eri kanavista
- Julkilausuma ja muut kannanotot: [Palveluverkkotyöhön osallistaminen - Keski-Suomen hyvinvointialue](#)

”Vaikeimmat” kysymykset

Viestintä – miten viestiä riittävästi ja ymmärrettävästi kaikille, ei vain osallistuneille. ” Aukesi tämä sote. Tiedän nyt sen monimutkaisuuden.”

Sitouttaminen – työkaluksi strategisiin asiakirjoihin, niin päättäjien hyväksynnän kautta helpompaa

Rahoitus ja ajankäyttö /-hallinta – olisi sidottava talous- ja toiminta-arvioon, huomioitava työmäärä, kokeillaan nyt etänä

Kiitos

www.hyvaks.fi

#hyvaks #hyväarkikaikille